

Zrna, peří, mouchy i pavouci. Restaurátoři nalézají v starých knihách leccos

29.9.2022 - Jan Mikulička | Krajský úřad Libereckého kraje

Součástí restaurátorského zásahu na starých tiscích je i celkové očištění svazků. Při komplexním restaurování pak bývá vazba i blok rozebrány a z útrob knih bývají vyneseny pozůstatky, které jsou nejen dokladem samotného výrobního postupu při výrobě knih v minulosti, ale odhalují i zvyklosti čtenářů, kteří nad knihami jedli, vpisovali nejružnější postřehy, poznámky nebo úryvky písní. Řada z nich, hlavně studenti, pak do knih i často jen bezmyšlenkovitě čmárali, začernovali části textu či kreslili drobné karikatury.

„Historické knihy jsou, stejně jako jiné sbírkové předměty v našich muzeích, důležitým dokladem a svědkem doby. A není to jen tím, co je v nich napsáno. Právě i to, co v nich pracovníci muzeí najdou, se může stát zásadní informací, na základě které badatelé doplňují celou historickou mozaiku,“ říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Největší poklady se pak nacházejí při rozebrání starých biblí, které byly v rodinách uchovávány po generace. Mnoho z nich neleželo stále jen na polici knihovny. Často byly schovávány na půdě za komínem, kde na ně padaly saze a pálily se dřevěné desky. Mnoho knih bylo také schováváno v obilí a mezi jejich stránkami se tak dodnes nachází množství zrn, trav či peří slepic. Časté jsou i knihy okousané od myši.

Řada restaurovaných knih měla pohnuté osudy, které na jejich stránkách zanechaly svou stopu. Při samotném restaurování se knihy těchto nánosů historie částečně zbavují. Špína a drobký hmyz jsou vymety, slisovaný hmyz vyhozen. Ostatní, jako například ručně opracované párátka, plevy, lisované květy či ptačí peří restaurátoři vloží do obálek a přidají k zrestaurované knize jako přílohu, která slouží k doplnění informací o každodenním životě předků.

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/zrna-peri-mouchy-i-pavouci-restauratori-nalezaji-v-starych-knihach-leccos-n1116882.htm>